

Datum: 07.07.2026

Medij: Politika

Rubrika: Svet

Autori: redakcija

Teme: Evropska unija i Rusija (odnosi)

Napomena:

Površina: 551

Naslov: Brisel mnogo obećava Azerbejdžanu i Jermeniji

Strana: 2

ЗАПАДНЕ ЗЕМЉЕ ЈАЧАЈУ УТИЦАЈ НА ЈУЖНОМ КАВКАЗУ

Брисел много обећава Azerbejdžanu и Јерменији

Ђорђе Милошевић*

Председница Европске комисије Урсула фон дер Лајен боравила је два дана на турнеји по Јужном Кавказу, током које је посетила Azerbejdžan и Јерменију. У разговору са председником Azerbejdžana Илхамом Алијевом и премијером Јерменије Николом Пашињаном највише је било речи о узајамном партнерству и економској и другој сарадњи, што би требало да ојача присуство и утицај Уније у овим државама и истовремено ослаби њихове везе са Русијом. Она је похвалила председника Azerbejdžana и премијера Јерменије за њихово стремљење ка миру и обећала инвестиције чија се вредност процењује на неколико стотина милиона евра.

Фон дер Лајенова је почела турнеју посетом Azerbejdžану. Ова земља је главни економски партнер Европске уније са подручја Јужног Кавказа. По речима Илхама Алијева, од укупне количине гаса који Azerbejdžан извози, половина отпада на неколико земаља Западне Европе. Кроз територију његове земље пролази веома значајан међународни коридор „Север–југ“ и Баку издваја велика средства за одржавање и модернизацију железничког и друмског саобраћаја, као и лука на обали Каспијског језера да би се олакшала међународна трговина.

Алијев такође тврди да су власти Azerbejdžана спремне да сарађују са европским партнерима у енергетској и другим областима. Није заборавио ни Јерменију нагласивши да је са том земљом фактички успостављен мир, захваљујући у првом реду стрпљивости и напорима њега лично и његове владе. Баку је такође отклонио сва ограничења за транзит робе преко територије Azerbejdžана ка Јер-

Срдачан дочек председнице ЕК у Јеревану: Фон дер Лајенова и Пашињан

менији и испоручује овом суседу, са којим је доскора ратовао, животни значајне енергенте, бензин и дизел-гориво. Оваквим констатацијама Алијев је очигледно желео да убеди западне partnere да су његова земља и он лично не само миротворци него и најзначајнији лидери на подручју Јужног Кавказа.

Председница ЕК подржала је ставове председника Azerbejdžана. Она је назвала Јужни Кавказ једним од најзначајнијих транспортних чворишта на свету који повезује Европу, Каспијски регион и централну Азију. За развој тог подручја Европска унија је спремна да издвоји 200 милиона евра у виду гаранција, што би могло да привуче у овај регион две милијарде државних и приватних инвестиција. Заложила се и за успостављање партнерства у транспортној области између Европске уније и Azerbejdžана и организовање међународне конференци-

је о инвестицијама у транспорту у овом региону. Све то иде у прилог тврдњи да земље Западна желе да ојачају своје економско и политичко присуство и утицај у овом региону.

Ако је у главном граду Azerbejdžана Баку иступала у улози пословног партнера, у престоници Јерменије, Јеревану, представила се као спасилац, кажу аналитичари. Изјавила је да је Европска унија спремна да отвори врата за јерменске производе уколико Русија откаже да их прими.

„Ми схватамо да Русија покушава да изврши притисак на Јерменију да би спречила њено приближавање Европској унији“, рекла је Урсула фон дер Лајен и поручила: „Ми то знамо, то нећемо допустити и ми ћемо вас с тим у вези подржавати.“

Према њеним речима, Јерменија ће ускоро добити 18 милиона евра за јача-

ње диверсификације трговине, што ће бити део укупног износа помоћи од 52 милиона евра, а што је већ договорено.

Земље Европске уније ће такође увести либерализацију највећег дела јерменског извоза и укинути царине. То ће омогућити извоз у Европску унију великих количина свежег воћа, поврћа, алкохолног и другог пића које је до сада Јерменија извозила у Русију.

Јерменија је и једина земља са којом Европска унија тренутно води разговоре о увођењу безвизног режима. Наредних месеци у Јереван ће допутовати европски експерти који треба да оцене спремност Јерменије за спровођење такве одлуке.

У политичким круговима се оцењује да посета председнице Европске комисије Јерменији у овом тренутку може да се тумачи као подршка премијеру Николу Пашињану који води земљу ка дистанцирању од Русије и приближавању Западу. Присуство разговорима у Јеревану комесарке Европске уније за проширење, Марте Кос могло би се тумачити као знак да се предлог о статусу кандидата Јерменије за чланство у Унији ускоро може наћи на столу. Обавештени извори кажу да је премијер Пашињан био веома задовољан разговором са Фон дер Лајеновом. Он је недавно телефоном позвао руског колегу Михаила Мишустина, с којим се договорио да се дијалог двеју земаља настави. Два премијера су се и лично сусрела током једне међународне изложбе у Јекатеринбургу. То је била прва посета Пашињана Русији после недавних избора у Јерменији на којима је победила његова странка „Грађански договор“.

*Бивши шеф дописништва Тањуја из Москве

